

ธนาคารพัฒนาเอเชียและ ประเทศไทย

FACT SHEET พ.ศ. 2552

ตารางที่ 1. ประเทศไทย: ตัวชี้วัดการพัฒนา

ไม่ใช่ MDG

ประชากร (ล้านคน)	66.29 (2551)
อัตราการเพิ่มประชากรรายปี (ร้อยละ)	0.8 (2549-2551)
อัตราการรู้หนังสือของผู้ใหญ่ (ร้อยละ)	94.1 (2550)
สัดส่วนประชากรในเขตเมือง	33.0 (2550)

MDG

สัดส่วนประชากรที่มีรายได้ต่ำกว่า 1.25 เหรียญสหรัฐต่อวัน	<2.0 (2547)
สัดส่วนประชากรที่อยู่ต่ำกว่าเส้นความยากจนของประเทศ	9.6 (2549)
อัตราการเสียชีวิตของทารกอายุต่ำกว่า 5 ปีต่อการเกิดรอดชีวิต 1,000 คน	7 (2550)
สัดส่วนประชากรที่เข้าถึงแหล่งน้ำดื่มสะอาด	98 (2549)

MDG = เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ

ที่มา: ADB. 2009. *Basic Statistics 2009*. Manila.
UNESCO. 2009. Institute for Statistics Data Centre.
World Bank. 2009. World Development Indicators Online.

วิกฤตการณ์การเงินโลกและความจำเป็นที่จะต้องกอบกู้เสถียรภาพทางการเมืองและสร้างความสามัคคีในประเทศ ถือเป็นความท้าทายทางการพัฒนาที่สำคัญของราชอาณาจักรไทย(ประเทศไทย)ในอนาคตข้างหน้า ประเทศไทยซึ่งมีรายได้ระดับปานกลาง คือ มีรายได้มวลรวมประชาชาติต่อหัว 3,917 เหรียญสหรัฐ เมื่อปีพ.ศ. 2551 จะเผชิญสถานการณ์ความยากลำบากหากภาวะเศรษฐกิจโลกตกต่ำอย่างรุนแรงและยาวนาน อันเป็นเหตุให้ประชาชนนับล้านต้องตกอยู่ในความยากจนอีกครั้ง นอกจากนี้ หากไม่สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจให้ขยายตัวอย่างต่อเนื่องแล้ว ความก้าวหน้าในการปฏิบัติตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษของประเทศไทยอาจถดถอยลงไป

ความท้าทายหลักที่รัฐบาลไทย (รัฐบาล) ต้องเผชิญคือการส่งเสริมให้เศรษฐกิจขยายตัวอย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันผลกระทบทางลบที่จะเกิดต่อสังคมและเศรษฐกิจโดยรวม เนื่องจากจำนวนคนว่างงานเพิ่มขึ้นเพราะการส่งออก การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ การท่องเที่ยวและการใช้จ่ายของผู้บริโภคหดตัว แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาลตั้งอยู่บนพื้นฐานความจำเป็นที่ต้องการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รัฐบาลเน้นการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ การเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้ตลาดทุนภายในประเทศ และการพัฒนาบรรยากาศการลงทุนให้เอื้อกับการลงทุนของภาคเอกชน นอกจากนี้ ยังมีความจำเป็นเร่งด่วนที่รัฐบาลจะต้องจัดตั้งกลไกความคุ้มครองทางสังคมอย่างเป็นระบบ เพื่อช่วยเหลือผู้ตกงานและผู้ด้อยโอกาสกลุ่มอื่นๆ รวมทั้ง คนยากจน สตรี เด็ก ผู้สูงอายุ และคนพิการ

ความไม่แน่นอนทางการเมืองในประเทศไทยซึ่งยืดเยื้อมาระยะหนึ่งแล้วเป็นเครื่องตอกย้ำถึงความสำคัญของระบบธรรมาภิบาลว่าเป็นหัวใจของยุทธศาสตร์ทั้งหลายในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้เติบโตอย่างยั่งยืนต่อไป

ความสัมพันธ์กับ ADB

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกผู้ก่อตั้งธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank : ADB) โดยเข้าเป็นสมาชิกเมื่อ พ.ศ. 2509 ปัจจุบันเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ลำดับที่ 17 โดยมีเงินกู้สะสมทั้งสิ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2551 เกือบ 5.4 พันล้านเหรียญสหรัฐ สำหรับโครงการเงินกู้ 84 โครงการ สาขาพลังงานได้รับการจัดสรรเงินกู้สูงสุด (ร้อยละ 31) ตามมาด้วยสาขาการขนส่งและการสื่อสาร (ร้อยละ 23) การคลัง (ร้อยละ 12) และการประปา สุขาภิบาล และการจัดการของเสีย (ร้อยละ 10) ส่วนที่เหลือเป็นเงินกู้ในสาขาสาธารณสุข การศึกษา การเกษตรและทรัพยากรธรรมชาติ และสาขาอุตสาหกรรมและการค้า ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะไม่ได้ขอกู้ยืมภาคีรัฐจาก ADB ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 แต่ยังคงความสัมพันธ์ที่ดีในลักษณะความช่วยเหลือทางวิชาการ (technical assistance : TA) และการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน ที่ผ่านมา ADB ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการในสาขาต่างๆ แก่ประเทศไทยทั้งหมด 159 โครงการ ยอดเงินความช่วยเหลือทางวิชาการสะสม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 มีจำนวน 60.30 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศไทยยังสนับสนุนและเข้าร่วมโครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (GMS Program) อย่างแข็งขันนับตั้งแต่เริ่มก่อตั้งโครงการเมื่อปี พ.ศ. 2535 การจัดตั้งสำนักงานผู้แทนของ ADB ประจำประเทศไทยเมื่อเดือนมกราคม พ.ศ.2548 ถือเป็นจุดเริ่มต้นศักราชใหม่แห่งการเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศไทยกับ ADB ทั้งนี้ ในปีพ.ศ. 2550 ทั้งสองฝ่ายได้อนุมัติแผนยุทธศาสตร์หุ้นส่วนการพัฒนาระดับประเทศฉบับใหม่ (Country Partnership Strategy : CPS) ประจำปีพ.ศ. 2550-2554 ส่วนแผนปฏิบัติการระดับประเทศ (พ.ศ. 2550-2553) ซึ่งจัดทำเสร็จสิ้นเมื่อปี พ.ศ. 2551 ยืนยันว่าประเด็นยุทธศาสตร์ที่เป็นหัวใจของความร่วมมือในแผนยุทธศาสตร์หุ้นส่วนการพัฒนาประเทศยังคงเป็นแนวทางที่สอดคล้องและเกี่ยวข้องกับนโยบายและแผนปฏิบัติการของรัฐบาลเพื่อส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนาทางสังคมที่ยั่งยืนในระยะยาว

ธนาคารพัฒนาเอเชีย

ณ วันที่ 31 ธ.ค. พ.ศ. 2551

ผลของความช่วยเหลือ

แผนยุทธศาสตร์ CPS ระดับประเทศ ซึ่งตระหนักถึงบทบาทของประเทศไทยในฐานะประเทศที่มีรายได้ระดับปานกลางนั้น ได้สนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในเศรษฐกิจโลกของประเทศไทย และความพยายามส่งเสริมการลงทุนจากภาคเอกชนให้เพิ่มมากขึ้น โดยมีความร่วมมือที่สำคัญครอบคลุมสาขาต่างๆ ดังนี้ คือ การพัฒนาระบบสาธารณูปโภค การพัฒนาตลาดทุน และการพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน แผนยุทธศาสตร์ระดับภูมิภาคเน้นการส่งเสริมบทบาท ศักยภาพ และประสิทธิภาพของประเทศไทยในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา โดยอาศัยการจัดหาเงินกู้ร่วมกับโครงการของประเทศเพื่อนบ้าน การส่งเสริมการค้าและการลงทุนในระดับอนุภูมิภาค และการพัฒนาตลาดพันธบัตรเอเชีย

ประเทศไทยและ ADB ขยายความร่วมมือระหว่างกันผ่านโครงการความช่วยเหลือทางวิชาการที่สำคัญสามโครงการซึ่งดำเนินการสำเร็จลุล่วงในปี พ.ศ. 2551 โครงการแรก ADB ให้ความช่วยเหลือรัฐบาลในการจัดเตรียมแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้ โครงการที่สอง ADB ให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติตามแผนแม่บทการพัฒนาตลาดทุน ซึ่งส่งผลให้มีการออกกฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับใหม่ๆ หลายฉบับ โครงการที่สาม ADB ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการเพื่อเสริมสร้างบทบาท ศักยภาพ และประสิทธิภาพของประเทศไทยในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนาในระดับภูมิภาค นอกจากนี้ ADB ยังทำการศึกษาเพื่อประเมินบริการขนส่งทางรถไฟ และการจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศไทยโดยรวม เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นที่สำคัญ ข้อจำกัดและโอกาสในแต่ละสาขา

สำหรับโครงการความริเริ่มใหม่ๆ นั้น มีการศึกษาเตรียมการสำหรับโครงการขยายทางหลวงในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS Highway Expansion Project) ซึ่ง ADB จัดหาเงินทุนสำหรับการขยายเส้นทางช่วงสำคัญ ของแนวพื้นที่เศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตกและเหนือ-ใต้ (East-West and North-South Economic Corridors) ส่วนที่ผ่านประเทศไทย สำหรับโครงการความช่วยเหลือทางวิชาการซึ่ง ADB อนุมัติเมื่อปี พ.ศ. 2551 ครอบคลุมโครงการให้คำปรึกษาและเสริมสร้างศักยภาพของเทศบาลเพื่อดำเนินการมาตรการประหยัดพลังงาน การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) สำหรับโรงเรียนระดับประถมศึกษาในชนบท และการพัฒนาตลาดทุนของประเทศไทยให้ก้าวหน้าต่อไป

ทิศทางในอนาคต

การดำเนินงานของ ADB ในประเทศไทยยังคงเน้นความร่วมมือในด้านต่างๆ ที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ตามแผนยุทธศาสตร์ CPS เช่น การส่งเสริมความร่วมมือของภาคธุรกิจ

ตารางที่ 2. ประเทศไทย: ตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจ พ.ศ. 2547–2551

ตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจ	2547	2548	2549	2550	2551
GNI ต่อหัว จำนวนตามวิธี Atlas (เหรียญสหรัฐ)	2,470	2,700	2,990	3,400	...
การเติบโตของ GDP (ร้อยละต่อปี)	6.3	4.6	5.2	4.9	2.6
CPI (ร้อยละต่อปี)	2.8	4.5	4.6	2.3	5.5
อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)	2.1	1.8	1.5	1.4	1.4
ดุลการคลัง (ร้อยละของ GDP)	0.3	0.2	0.1	-1.1	-0.3
การขยายตัวการส่งออก (ร้อยละต่อปี)	21.6	15.2	17.0	17.3	16.8
การขยายตัวการนำเข้า (ร้อยละต่อปี)	25.7	25.8	7.9	9.1	26.4
ดุลบัญชีเดินสะพัด (ร้อยละของ GDP)	1.7	-4.3	1.1	5.7	-0.1
หนี้ต่างประเทศ (ร้อยละของ GNI)	33.3	30.6	27.8	26.5	...

... = ไม่มีข้อมูล, CPI = ดัชนีราคาผู้บริโภค, GDP = ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ, GNI = รายได้มวลรวมประชาชาติ

ที่มา: ADB. 2009. Asian Development Outlook 2009. Manila.

ADB staff estimates.

World Bank. 2009. World Development Indicators Online.

ตารางที่ 3. ประเทศไทย: เงินกู้ ความช่วยเหลือทางวิชาการ (TA) และเงินให้เปล่า ที่ได้รับการอนุมัติ ประจำปีพ.ศ. 2551 (ล้านเหรียญสหรัฐ)

เงินกู้		TA	เงินให้เปล่า	ยอดรวม
หน่วยงานภาครัฐ	หน่วยงานที่ไม่ใช่ภาครัฐ			
-	-	2.8	-	2.8

- = ศูนย์

เงินกู้สะสม (ณ วันที่ 31 ธ.ค. พ.ศ. 2551)

: 5,388.07 ล้านเหรียญสหรัฐ

เงินเบิกจ่ายสะสม (ณ วันที่ 31 ธ.ค. พ.ศ. 2551)

: 4,207.65 ล้านเหรียญสหรัฐ

และภาคเอกชนสำหรับการลงทุนโครงการสาธารณูปโภคพื้นฐานขนาดใหญ่ที่มีความซับซ้อน การปฏิรูปด้านโครงสร้างและกฎหมายที่สำคัญเพื่อพัฒนาตลาดทุนภายในประเทศ และการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้เพื่อปรับปรุงการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมมาตรการประหยัดพลังงาน

อนึ่ง เพื่อรองรับวิกฤตการณ์ทางการเงินโลกที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย ซึ่งพึ่งพาการส่งออกเป็นหลักและมีความเชื่อมโยงของนักลงทุนและผู้บริโภคเนื่องจากภาวะความไม่มั่นคงทางการเมืองที่ดำเนินมาระยะหนึ่ง รัฐบาลไทยได้ขอความช่วยเหลือทางการเงินจาก ADB ในรูปของโครงการเงินกู้ มูลค่า 500 ล้านเหรียญสหรัฐ ในปี พ.ศ. 2552 นอกจากนี้ ยังมีการหารือถึงความเป็นไปได้ที่จะขอความช่วยเหลือจากกองทุนสำหรับการกู้ยืมภาครัฐและภาคเอกชนของ ADB เพื่อใช้ในการพัฒนาโครงการสาธารณูปโภคขนาดใหญ่ที่มีความซับซ้อนด้วย

นอกจากนี้ ประเทศไทยยังพยายามที่จะเพิ่มบทบาท ขีดความสามารถและประสิทธิภาพของตนเองในฐานะผู้บริจาคระดับภูมิภาคและหุ้นส่วนการพัฒนาในระดับโลก ซึ่ง ADB สามารถให้การสนับสนุนประเทศไทยได้เป็นอย่างดี เพราะ ADB มีประสบการณ์และสั่งสมความชำนาญมายาวนานจากการทำงานสนับสนุนโครงการความร่วมมือระดับอนุภูมิภาค และการรวมตัวทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาค สำหรับการเป็นหุ้นส่วนระดับภูมิภาคนั้น ประเทศไทยและ ADB จะทำงานร่วมกันเพื่อให้เงินกู้ร่วมกับโครงการพัฒนาของประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุนในอนุภูมิภาคที่เพิ่มขึ้น และสนับสนุนการพัฒนาตลาดพันธบัตรในเอเชียให้มีประสิทธิภาพและสภาพคล่องดียิ่งขึ้น การดำเนินการโครงการความริเริ่มเหล่านี้ให้ก้าวหน้าตามลำดับจะช่วยเสริมสร้างบทบาทของ

ตารางที่ 4. ประเทศไทย: วงเงินกู้สะสมจากเอทีบี ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2551

สาขา	โครงการเงินกู้		ร้อยละ*
	(จำนวน)	วงเงิน (ล้านเหรียญสหรัฐ)	
การเกษตรและทรัพยากรธรรมชาติ	11	494.57	9.18
การศึกษา	5	160.72	2.98
พลังงาน	28	1,672.30	31.04
การเงิน	9	644.50	11.96
สาธารณสุข โภชนาการและการคุ้มครองทางสังคม	1	500.00	9.28
อุตสาหกรรมและการค้า	3	127.00	2.36
สหสาขา	3	37.48	0.70
การขนส่งและการสื่อสาร	17	1,214.50	22.54
การประปา สุขาภิบาลและการจัดการของเสีย	7	537.00	9.97
ยอดรวม	84	5,388.07	100.00

* ยอดรวมมีการปัดจุดทศนิยม

ตารางที่ 5. ประเทศไทย: อัตราส่วนโครงการที่ประสบผลสำเร็จ

จำแนกตามรายสาขา	สัดส่วนร้อยละ*	จำนวนโครงการหรือแผนงานที่ได้รับการประเมิน
การเกษตรและทรัพยากรธรรมชาติ	62.5	8
การศึกษา	100.0	4
พลังงาน	100.0	21
การคลัง	100.0	6
สาธารณสุข โภชนาการและการคุ้มครองทางสังคม	0.0	1
อุตสาหกรรมและการค้า	100.0	3
สหสาขา	50.0	2
การขนส่งและการสื่อสาร	93.3	15
การประปา สุขาภิบาลและการจัดการของเสีย	75.0	4
ยอดรวม	89.1	64
จำแนกตามปีที่ได้รับอนุมัติ		
ทศวรรษที่ 1970s	100.0	1
ทศวรรษที่ 1980s	87.5	24
ทศวรรษที่ 1990s	85.7	14
ทศวรรษที่ 2000s	92.0	25

* คำนวณจากผลพิจารณาของรายงานโครงการ/แผนงานที่เสร็จสิ้นสมบูรณ์ (PCRs) รายงานตรวจสอบความถูกต้องของ PCR (PCRVRs) และรายงานประเมินผลโครงการ/แผนงาน (PPERs) ของโครงการที่มีการจัดระดับในรายงาน PCR และ PCRVR/PPER

ที่มา: PCRs, PCRVRs, และ PPERs ที่มีการจัดระดับและเผยแพร่ ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2551

สำนักงานผู้แทนในประเทศไทยในฐานะศูนย์กลางการดำเนินงานของ ADB ในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ความท้าทายในการดำเนินงาน

ความท้าทายหลักของการดำเนินงานระดับประเทศ คือ การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานอย่างยั่งยืน และการขยายขนาด ความลึก และสภาพคล่องของตลาดทุนในประเทศไทย

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและตลาดทุนภายในประเทศจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมและการลงทุนของภาคเอกชนเพิ่มขึ้น การดึงดูดภาคเอกชนให้เข้ามาลงทุนเพิ่มเติมในการพัฒนาสาธารณูปโภคนั้น จำเป็นต้องมีความชัดเจนและความโปร่งใสในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการบริการ การแบ่งภาระต้นทุน การกำหนดอัตราภาษี การจัดสรรรายได้ และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานและการบำรุงรักษาระบบ ส่วนการพัฒนาตลาดทุนนั้น

ตารางที่ 6. วงเงินกู้และยอดความช่วยเหลือสะสมให้แก่หน่วยงานที่มีใช้ภาครัฐ จำแนกตามประเทศที่ได้รับ พ.ศ. 2526–2551^{a,b}

ประเทศ	จำนวนโครงการ	วงเงินที่ ADB อนุมัติ (ล้านเหรียญสหรัฐ)
อินเดีย	37	2,268
สาธารณรัฐประชาชนจีน	21	1,694
อินโดนีเซีย	15	879
ฟิลิปปินส์	28	768
ปากีสถาน	27	721
คาซัคสถาน	5	550
ประเทศไทย	10	319
เวียดนาม	8	305
ศรีลังกา	13	280
บังกลาเทศ	8	242
อัฟกานิสถาน	6	208
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	1	100
ประเทศสมาชิกที่กำลังพัฒนาอื่น ๆ (DMCs)	13	87
อาเซอร์ไบจาน	4	66
เนปาล	4	59
ประเทศในภูมิภาค	36	930

DMC = ประเทศสมาชิกที่กำลังพัฒนา

^a รวมทั้งโครงการเงินกู้และความช่วยเหลือที่ให้แก่หน่วยงานที่มีใช้ภาครัฐ ซึ่งดำเนินการโดยสำนักปฏิบัติการภาคเอกชน และสำนักปฏิบัติการภูมิภาคต่างๆ ของ ADB สำนักปฏิบัติการภูมิภาคเริ่มให้เงินกู้และความช่วยเหลือแก่หน่วยงานที่มีใช้ภาครัฐเมื่อปี พ.ศ. 2550

^b ยอดสุทธิไม่รวมโครงการทั้งหมดที่มีรายการยกเลิกก่อนหน้าการลงทุนตามสัญญา

ที่มา: สำนักปฏิบัติการภาคเอกชน ADB

ตารางที่ 7. ประเทศไทย: ผู้รับเหมา/ผู้จัดหาสินค้าและบริการให้กับโครงการเงินกู้ของ ADB ระหว่าง 1 มกราคม พ.ศ. 2547–31 ธันวาคม พ.ศ. 2551

ผู้รับเหมา/ผู้จัดหาสินค้าและบริการ	รายสาขา	มูลค่าสัญญา (ล้านเหรียญสหรัฐ)
ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอสพีที ซีวิล กรุ๊ป	การขนส่งและการสื่อสาร	27.89
บริษัทเนวาร์ตัน พัฒนาการ จำกัด (มหาชน)	การขนส่งและการสื่อสาร	24.07
ไอทีดี-ซีเอ็มอินเดียน เจวี	การขนส่งและการสื่อสาร	22.45
บริษัท เฟลฟัส ดอจดี ประเทศไทย จำกัด	พลังงาน	16.46
บริษัทโคเวลมิท-ไทยวิวัฒน์ เจวี	การประปา สุขาภิบาลและการจัดการของเสีย	5.18
บริษัท ส.ชมราษฎร์อินดัสตรี จำกัด	อุตสาหกรรมและการค้า	3.41
แอจีเลนท์ เทคโนโลยี (ประเทศไทย) จำกัด	การศึกษา	0.86
บริษัทดีทีแอลเอ็ม ประเทศไทย จำกัด	พลังงาน	0.67
บริษัทเพอร์กินแอลเมอร์ จำกัด	การศึกษา	0.52
บริษัทไทย จีแอล จำกัด	สาธารณสุข โภชนาการและการคุ้มครองทางสังคม	0.48

มีหลายสิ่งที่จะต้องดำเนินการ เช่น การปรับปรุงระบบภาษีเพื่อจัดความมิตเป็นต้นๆ การกำหนดระเบียบกฎเกณฑ์ที่เหมาะสม การสื่อสารที่ตีระหว่งหน่วยงาน การบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด และการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ทางการเงินใหม่ๆ

การพัฒนาสถาบันให้แข็งแกร่งเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นของการเพิ่มบทบาทและขีดความสามารถของประเทศไทยในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนาในระดับภูมิภาค ทั้งนี้ ต้องอาศัยความช่วยเหลือเพื่อพัฒนาบทบาทและขีดความสามารถของประเทศไทยในฐานะผู้ให้กู้ทั้งทางด้านเทคนิคและการเงิน เพื่อสามารถพิจารณาเลือกโครงการ จัดหาแหล่งทุน และดำเนินงานโครงการลงทุนที่มีความซับซ้อนได้

การเป็นหุ้นส่วน

รัฐบาลส่งเสริมให้บรรดาหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาในประเทศไทยทำงานร่วมกัน และ ADB ได้ร่วมมือกับสำนักงานเพื่อการพัฒนาแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น ธนาคารเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น และธนาคารโลก โดยพิจารณาประเด็นที่สอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ความเป็นหุ้นส่วนระดับประเทศ ความร่วมมือดังกล่าวมุ่งเน้นการพัฒนาขีดความสามารถ และการเสริมสร้างความแข็งแกร่งของสถาบัน เพื่อสนับสนุนวาระการพัฒนาแห่งชาติและบทบาทที่เพิ่มขึ้นของประเทศไทยในฐานะผู้บริจาคระดับภูมิภาค

ADB กระชับความร่วมมือกับองค์กรภาคประชาสังคม เพื่อยกระดับบริการของ ADB ให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และมีความต่อเนื่องยิ่งขึ้น ความสัมพันธ์กับองค์กรภาคประชาสังคมในประเทศไทยมุ่งเน้นการแบ่งปันความรู้ เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้นเกี่ยวกับการทำงานของอีกฝ่ายหนึ่ง และเพื่อส่งเสริมความร่วมมือและระดมทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับรองรับความท้าทายด้านการพัฒนาของประเทศไทย

การให้กู้ร่วมและการจัดซื้อจัดจ้าง

โครงการการให้กู้ร่วมเป็นหนทางหนึ่งที่หุ้นส่วนทางการเงินของ ADB ไม่ว่าจะเป็นรัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐ สถาบันการเงินแบบพหุภาคี ตลอดจนสถาบันการเงินพาณิชย์ สามารถเข้าร่วมปล่อยกู้ให้กับโครงการของ ADB ในรูปแบบต่างๆ เช่น เงินให้เปล่า เงินกู้ยืมเป็นทางการ และผลิตภัณฑ์เสริมที่เกี่ยวกับสินเชื่อ

ตารางที่ 8. ประเทศไทย: ที่ปรึกษา (รายบุคคลและบริษัท) สำหรับโครงการเงินกู้ของ ADB ระหว่าง 1 มกราคม พ.ศ. 2547–31 ธันวาคม พ.ศ. 2551

ที่ปรึกษา	จำนวนครั้งที่ทำสัญญา	มูลค่าสัญญา (ล้านเหรียญสหรัฐ)
บริษัท หลุยส์ เบอร์กอร์ กรุ๊ป อิงค์ (ประเทศไทย)	2	1.20
ที่ปรึกษารายบุคคลชาวไทย*	4	0.77
บริษัทสกลาร์ เทคโนโลยี จำกัด	1	0.14

* ที่ปรึกษาอาจได้รับสัญญามากกว่าหนึ่งสัญญาในช่วงเวลาที่ระบุ

ตารางที่ 9. ประเทศไทย: ที่ปรึกษา (รายบุคคลและบริษัท) สำหรับโครงการความช่วยเหลือทางวิชาการของ ADB ระหว่าง 1 มกราคม พ.ศ. 2547–31 ธันวาคม พ.ศ. 2551

ที่ปรึกษา	จำนวนครั้งที่ทำสัญญา	มูลค่าสัญญา (ล้านเหรียญสหรัฐ)
ที่ปรึกษารายบุคคลชาวไทย*	96	2.82
บริษัททีเอ็นเอ็น (ประเทศไทย) จำกัด	2	1.67
บริษัทแบล็คแอนดริว (ประเทศไทย) จำกัด	1	1.15
ศูนย์เตรียมความพร้อมป้องกันภัยพิบัติแห่งเอเชีย	2	1.04
สถาบันนานาชาติเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน	1	0.76
บริษัท ทีเอ็ม คอนซัลตติ้ง เอ็นจิเนียริ่ง แอนด์ แมเนจเม้นท์ จำกัด	1	0.44
องค์กร Constellation for AIDS Competence	1	0.40
สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย	12	0.12
สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย	5	0.08
มูลนิธิ Francois Xavier Bagnoud	4	0.05
บริษัท ไทริชวอเตอร์เฮาส์โฮลเปอร์ส (ประเทศไทย)	1	0.04

* ที่ปรึกษาแต่ละรายอาจได้รับสัญญาว่าจ้างมากกว่าหนึ่งฉบับในช่วงเวลาที่ระบุ

ณ สิ้นปี พ.ศ. 2551 วงเงินกู้ร่วมโดยตรงสะสมที่ ADB ให้กับโครงการลงทุน 7 โครงการในประเทศไทย มีมูลค่ารวม 1.5 พันล้านเหรียญสหรัฐ และให้กับโครงการการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการอีก 21 โครงการ มีมูลค่า 8 ล้านเหรียญสหรัฐ

รายงานสรุปโครงการที่เป็นการให้กู้ร่วมระหว่างวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2547-30 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ได้ที่ www.adb.org/Documents/Fact_Sheets/Thailand/cofinancing.asp.

ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2008 ADB ทำสัญญาว่าจ้างที่ปรึกษาสำหรับโครงการเงินกู้ทั้งสิ้น 10,330 ฉบับ คิดเป็นมูลค่ารวม 4.17 พันล้านเหรียญสหรัฐ โดยในจำนวนนี้มีสัญญา 45 ฉบับที่ว่าจ้างที่ปรึกษาจากประเทศไทย รวมมูลค่า 25.5 ล้านเหรียญสหรัฐ

นอกจากนี้ ในระหว่างวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2528 - 31 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ADB ยังได้ทำสัญญาว่าจ้างที่ปรึกษาสำหรับโครงการความช่วยเหลือทางวิชาการทั้งสิ้น 18,104 ฉบับ มูลค่า 2.33 พันล้านเหรียญสหรัฐ โดยในจำนวนนี้มีสัญญา 313 ฉบับที่ว่าจ้างที่ปรึกษาจากประเทศไทย มูลค่ารวม 29.7 ล้านเหรียญสหรัฐ

ดูรายงานสรุปสัญญาการจัดซื้อจัดจ้างบริษัทและที่ปรึกษาจากประเทศไทยในฐานะผู้จัดหาสินค้า ผู้รับทำงาน และผู้ให้บริการค่าปรึกษาได้ที่ www.adb.org/Documents/Fact_Sheets/Thailand/procurement.asp.

เกี่ยวกับประเทศไทยและ ADB

ประเทศไทยเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ลำดับที่ 11 ในภูมิภาคและเป็นลำดับที่ 17 จากจำนวนสมาชิกทั้งหมด

สมาชิกภาพใน ADB

เข้าร่วม	พ.ศ. 2509
จำนวนหุ้นที่ถือครอง	48,174 (ร้อยละ 1.36)
คะแนนเสียง	61,406 (ร้อยละ 1.39)

นายอัมมัท ซาอิด ฮาซิม ดำรงตำแหน่งกรรมการบริหาร และนายออร์ เขียว-ฮวน ดำรงตำแหน่งรองกรรมการบริหาร โดยเป็นผู้แทนประเทศไทยในคณะกรรมการบริหารของ ADB

นายฌอง-ปีแยร์ เวอร์มีสท์ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ ADB ประจำประเทศไทย สำนักงานผู้แทนประจำประเทศไทย (Thailand Resident Mission) เปิดดำเนินการเมื่อ พ.ศ. 2548 และเป็นหน่วยงานหลักในการเชื่อมโยงการทำงานของ ADB กับรัฐบาล ภาคเอกชน หน่วยงานการพัฒนา และผู้มีส่วนได้เสียในภาคประชาสังคม สำนักงานผู้แทนประจำประเทศไทยมีส่วนร่วมในการหารือเชิงนโยบายและมีบทบาทในฐานะแหล่งข้อมูลความรู้ด้านการพัฒนาในประเทศไทย

สำหรับหน่วยราชการที่ดูแลภารกิจเกี่ยวกับ ADB ได้แก่ กระทรวงการคลัง

เกี่ยวกับธนาคารพัฒนาเอเชีย

ADB เป็นธนาคารเพื่อการพัฒนาแบบพหุภาคี ถือหุ้นโดยประเทศสมาชิก 67 ประเทศ ในจำนวนนี้ 48 ประเทศอยู่ในภูมิภาคและอีก 19 ประเทศกระจายอยู่ในภูมิภาคอื่นของโลก เครื่องมือสำคัญของ ADB ในการช่วยเหลือประเทศสมาชิกกำลังพัฒนา ได้แก่ การปรึกษาหารือเชิงนโยบาย เงินกู้ การลงทุนตราสารทุน การประกันความเสี่ยง เงินให้เปล่า และความช่วยเหลือด้านวิชาการ (TA) ในปี พ.ศ. 2551 วงเงินกู้ของ ADB มีมูลค่า 10.49 พันล้านเหรียญสหรัฐ (86 โครงการ) ส่วนความช่วยเหลือทางวิชาการนั้นมีมูลค่า 274.5 ล้านเหรียญสหรัฐ (299 โครงการ) และโครงการความช่วยเหลือให้เปล่าอีก 811 ล้านเหรียญสหรัฐ (49 โครงการ) ซึ่งก่อให้เกิดการลงทุนให้กู้ร่วมที่มีมูลค่าเพิ่มโดยตรงจากหุ้นส่วนการลงทุนต่าง ๆ อีกเป็นจำนวน 1.65 พันล้านเหรียญสหรัฐ ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2547-2551) วงเงินกู้เฉลี่ยของ ADB มีมูลค่า 7.7 พันล้านเหรียญสหรัฐต่อปี ส่วนความช่วยเหลือทางวิชาการเฉลี่ยคิดเป็นมูลค่า 231.5 ล้านเหรียญสหรัฐต่อปี และโครงการเงินช่วยเหลือแบบให้เปล่าอีก 655.1 ล้านเหรียญสหรัฐต่อปี วงเงินกู้สะสมทั้งสิ้นของ ADB ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ที่สนับสนุนโครงการต่างๆ 2,147 โครงการใน 41 ประเทศ มีมูลค่า 143.53 พันล้านเหรียญสหรัฐ ส่วนโครงการความช่วยเหลือแบบให้เปล่า 263 โครงการ คิดเป็นมูลค่า 4.08 พันล้านเหรียญสหรัฐ และความช่วยเหลือทางวิชาการ 6,599 โครงการ มูลค่า 3.55 พันล้านเหรียญสหรัฐ

สถานที่ติดต่อ

สำนักงานผู้แทนในประเทศไทย
สำนักงานเซ็นทรัล เวิลด์ ชั้น 23
999/9 ถนนพระราม 1 รัชดาภิเษก
ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 ประเทศไทย
โทรศัพท์ +66 2 263 5300
โทรสาร +66 2 263 5301
adbtrm@adb.org
www.adb.org/TRM

สำนักงานใหญ่ธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB Headquarters)
6 ADB Avenue, Mandaluyong City
1550 Metro Manila, Philippines
โทรศัพท์ +63 2 632 4444
โทรสาร +63 2 636 2444
information@adb.org

กระทรวงการคลัง
กรุงเทพฯ ประเทศไทย
โทรศัพท์ +66 2 273 9020
โทรสาร +66 2 273 9059

เว็บไซต์แนะนำของ ADB

ธนาคารพัฒนาเอเชีย
www.adb.org

เว็บไซต์ประเทศไทย
www.adb.org/Thailand
www.adb.org/trm

รายงานวิเคราะห์สถานการณ์และแนวโน้มเศรษฐกิจเอเชีย
(Asian Development Outlook)
www.adb.org/Documents/Books/ADO/2009/THA.pdf

รายงานประจำปี
www.adb.org/Documents/reports/annual_report/2008/

ศูนย์เผยแพร่ข้อมูลและสิ่งพิมพ์
www.adb.org/Publications/Depositories/tha.asp